

Müminin Özellikleri (1) – Hayâ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرِ نَظِيرِينَ إِنِّيهِ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ

Aziz Kardeşlerim!

Müslüman olarak her birimizin hedefi kuşkusuz ki Allah rızasıdır. Onun rızasına nail olmak için ise imanımızın, ibadetlerimizin ve ahlakımızın seviyesi esastır. Bu unsurların arasında sıkı bir bağ vardır. Nasıl ki ibadetlerimizin kalitesi imanımızın derinliğine işaret ediyorsa, ahlakımız da imanımızın aynası olmaktadır. Zira ahlak hiç şüphesiz ki imanın bir parçasıdır.

Peygamberimiz (s.a.v.)'in kendi ifadesiyle; ah-laki hasletlerin biri de hayâdır.¹ Hayâ, sahibini bir iş işlemekten meneden bir çekinme şuurudur. O iş ister kötü, isterse iyi olsun. Kökeni itibariyle ise hayâ kelimesi “hayat”tan gelmektedir. Bunu itibara alarak âlimlerimiz hayâsı olmayanın hayatının da olamayacağını ifade etmişlerdir.² Peygamberimiz (s.a.v.)'in “**Utanmazsan, artık istediğini yap!**”³ uyarısı bizi bu hususta uyarmaktadır.

Muhterem Müslümanlar!

Hutbenin başlangıcında okuduğumuz âyet-i kerîmede Rabbimiz bizlere Peygamberimiz (s.a.v.)'in hayatından bir olay anlatarak, hayânın değerini vurgular ve aynı zamanda bununla alakalı bazı hükümleri telkin eder. Şöyle ki; Hz. Muhammed (s.a.v.) Zeyneb validemizle evlendikten sonra evinde düğün yemeği verdi. Misafirleri de yemeği yedikten sonra kendi aralarında sohbet dâlıp vaktin ilerlemesine dikkat etmeyerek uzun uzun oturdular. Peygamberimiz (s.a.v.) çok rahatsız olmasına rağmen olağanüstü hayâsından dolayı davetlileri kırıp kalkmalarını emredemedi.

Ancak evden çıkıp girerek sohbeta dalmış misafirlere işaret vermeye çalıştı. Çok geç vakitte, son üç misafiri de nihayet kalktıktan sonra Peygamberimiz (s.a.v.) yatak odasına girmek üzere idi ki, bu âyet nazil oldu: “**Ey iman edenler! Yemek için çağrılmaksızın ve yemeğin pişmesini beklemeksizin (vakitli vakitsiz) peygamberin evlerine girmeyin, çağrıldığınız zaman girin. Yemeği yiyince de hemen dağılın. Sohbet için beklemeyin. Çünkü bu davranışınız peygamberi rahatsız etmekte, fakat o sizden çekinmektedir. Allah ise gerçeği söylemekten çekinmez.**”⁴

Kıymetli Müminler!

Bütün ehl-i imana hitap eden bu âyet-i kerîme bize ilâhî hayâ ölçülerini vermektedir. İlk olarak ayetten öğreniyoruz ki, hayâ duyarak etrafımızdakilere eziyet vermemeliyiz. Dahası, diğerlerinden eziyet çektiğimiz hâlde sabırlı ve müsamahakâr olmalıyız. Zira Ebû Saîd El-Hudrî'den rivayet edildiğine göre, “Peygamber Efendimiz (s.a.v.) özel odasındaki bekâr kızdan daha hayâlî idi. Bir şeyi sevmediğinde onu (ancak) yüzünden anlardık.”⁵ Ebû Hüreyre (r.a.) da benzer bir ifade ile der ki: “Resûlullah (s.a.v.) hiçbir zaman yemeği eleştirmezdi. Canı bir şey istediğinde onu yer, canı çekmediğinde onu bırakırdı.”⁶ Peygamberimiz (s.a.v.) o kadar hayâlîydi ki, Allah Teâlâ bu âyeti vahyetmeseydi uzunca oturup Peygamberimiz'i rahatsız eden misafirler hatalarının farkına varmayacaklardı.

Muhterem Kardeşlerim!

Okuduğumuz âyet ve hadislerden anlıyoruz ki, hayâ iman ehli olarak bizlerin öz hasletlerinden biri olmalıdır. Bizler hayâ hususunda kendimizi daima hesaba çekmeliyiz. Kendimize sormalıyız: “Ben acaba etrafımdaki insanlara, aileme karşı hayâlî davranıyor muyum? Rab-bim'e karşı yeterince hayâ sergiliyor muyum, yoksa haddimi aşıyor muyum?” Bu ve benzeri sorular hayâlî olmayı hedeflerken ana

¹ Bkz. Sahîh-i Buhârî, H. No: 24

² Bkz. İbnü'l-Kayyim: Medâricu's-Sâlikîn, s. 491.

³ Sahîh-i Buhârî, H. No: 6120

⁴ Ahzâb suresi, 33:53

⁵ Sahîh-i Buhârî, H. No: 6102; Sahîh-i Müslim, H. No: 2320.

⁶ Sahîh-i Müslim, H. No: 2064.

kriterlerimiz olmalıdır. Kendimizi sorguladıktan ve bir neticeye vardıldıktan sonra, hâlimizi nasıl ıslah edebiliriz diye düşünmeliyiz. Zira aleni veya gizli olarak Allah'tan korkmayarak günah işlememiz, kullarından çekinmeden "Allah'ın bildiğini kuldan mı saklayayım!" diye görünür şekilde uygunsuz davranışlarımızı ifşa etmemiz hem kendimizi hem de yaşadığımız toplumu olumsuz etkilemektedir. Dünyamızı bu şekilde bozduğumuz gibi ahiretimize de kaybederiz. Nitekim günaha teşvik eden her eylemle birlikte aynı günahı işlemesine vesile olduğumuz kişilerin günahı da ahiret gününde yükümüz olacaktır. Bunlardan hem dünyadaki iyiliğimiz hem de ahiretteki saadetimiz için kesinkes sakınmalıyız.

Cüneyd-i Bağdâdî (r.a.) hayâyı tarif ederken elimize aslında çok güzel bir yol haritası vermektedir. Kendisi der ki: "(Allah'ın verdiği) nimetlere ve (kendi) kusurlarına bakıldıktan sonra ortaya çıkan hâlin ismi hayâdır."⁷ Bu hikmetli sözden yola çıkarak anlıyoruz ki, hayâ kazanmak için Allah'ın bize verdiği sonsuz nimetlerini, bizim ona ithaf ettiğimiz kusurlu ibadetlerimizle karşılaştırmamız kafidir. Bu idrak seviyesi bize Allah karşısındaki aczimizi hatırlatmalı ve kullarına karşı da hayâ ile davranmayı aşılmalıdır.

Allah bizi resulüne benzeyen, sevdiği, hayâlî kullarından eylesin. Âmin!

Duyurular:

1. Avrupa'da 30 yıldır yapılagelen Kur'an-ı Kerim Tilavet Yarışmasının Avrupa finali bu yıl 20 Ekim 2018 tarihinde Hannover'de icra edilecek. Bu güzel tabloyu hep beraber temaşa etmek ve Kur'an bülbüllerine destek vermek için kadın - erkek aile boyu otobüslerle gideceğiz. Cemaatimizden gidecek olanların bir an önce isimlerini cemiyetimizde görevlilere yazdırmalarını rica ederiz.
2. Değerli kardeşlerim!
04 Kasım Pazar günü yapacağımız Alemlere Rahmet Hz. Muhammed ve Mâide-i Kur'ân programına

sayılı günler kaldı. Amacımız Alemlerin efendisini, sevgililer sevgilisini Ona yakışır bir biçimde anmaya çalışmak.

Berlin'inin en muhteşem salonlarından bir tanesi olan Tempodrom salonu Tarihi bir güne daha şahitlik edecek. Dünyaca ünlü hafızlardan Güney Afrikalı Abdurrahman Sadien ve Türkiye'den Abdulkadir Şehitoğlu aramızda olacak, okuyacakları ayetlerle kalplerimizi okşayarak, bizleri Kur'ânın manevi ve derin iklimine taşıyacaklar.

Ayrıca Konya Müftüsü Ali Akpınar konuşmasıyla, Dursun Ali Erzincanlı naat ve şiirleriyle, Ömer Faruk Elmas kum sanatıyla sevgili peygamberimizi anlatmak için aramızda olacaklar. Hediye çekilişlerimizde iki Umre hediye edilecek ve ayrıca çeşitli çekilişlerle hediyeler verilecektir.

Öyle ise gelin programa ve Peygamberimize yakışır bir şekilde ilgi gösterin, dostalarımızı haberdar edelim.

Şimdiden programın hayırlara vesile olmasını diliyor, göstereceğiniz ilgi ve alakaya teşekkür ediyoruz.

3. 2019 Hac kayıtlarımız başlamıştır.

Ummu Mektum umresi 25.12 ve 01.03 tarihleri arasında yapılacaktır.

Sonbahar tatili Umresi, Mevlüt Kandili Umresi, Emekliler Umresi, Aralık tatilinde ise Kudüs bağlantılı Umre olmak üzere kayıtlar yapılabilmektedir.

Bosna Hersek turu ise Ekim ayının 22'si ve 26'sı arasında düzenlenmiştir.

Detaylı bilgi için Karl-Marx-Straße'de bulunan Hilal Reisen'e başvurunuz.

⁷ Bkz. Nevevî: Riyâzu's-Sâlihîn, 84, Hayâ, s. 230.